

Αριθμός 945

**ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2001
μέχρι 2005**
**(Νόμοι 30(I) του 2001, 122(I) του 2001, 139(I) του 2002, 10(I) του 2003,
80(I) του 2003, 144(I) του 2004 και 117(I) του 2005)**

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 10

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 10 των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων, (εφεξής καλουμένων ως ο «Νόμος»), εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Σχέδιο Συλλογής, Μεταφοράς και Επεξεργασίας Ζωικών Αποβλήτων από την εταιρεία Sigan Management.

1. Διαδικασία:

Στις 5 Φεβρουαρίου 2007 κοινοποιήθηκε από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ως Αρμόδια Αρχή, στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων προσχέδιο νέου καθεστώτος κρατικής ενίσχυσης το οποίο φέρει τον τίτλο «Σχέδιο Συλλογής, Μεταφοράς και Επεξεργασίας Ζωικών Αποβλήτων από την εταιρεία Sigan Management» (εφεξής «το Μέτρο»).

2. Περιγραφή του κοινοποιηθέντος Μέτρου:

(α) Αρμόδια Αρχή

Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

(β) Στόχοι του κοινοποιηθέντος Μέτρου:

Πρωταρχικός στόχος του κοινοποιηθέντος Μέτρου είναι η συλλογή, η μεταφορά, η αποθήκευση, και ο εν γένει χειρισμός των ζωικών αποβλήτων, που δεν προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, που υπόκεινται στις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 1774/2002 οι πρόνοιες του οποίου έχουν μεταφερθεί στην κυπριακή έννομη τάξη με τον περί της Εφαρμογής Κοινοτικών Κανονισμών στον Τομέα της Κτηνιατρικής Νόμο του 2004 (Ν 149(I)/2004).

Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1774/2002, δεν επιτρέπεται η ανεξέλεγκτη ταφή και η καύση επί τόπου νεκρών ζώων ή ζωικών αποβλήτων, αφού, μεταξύ άλλων, επηρεάζεται η δημόσια υγεία και το περιβάλλον. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, τα κράτη μέλη υπόκεινται σε σοβαρές κυρώσεις.

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, ως Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή του Νόμου Ν 149(I)/2004, τροκήρυξαν προσφορές για παροχή υπηρεσιών για τη συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία και τελική διάθεση των ζωικών αποβλήτων κατηγορίας 1 και 2, που βασικά αφορούν τα νεκρά ζώα και τα υλικά ειδικού κινδύνου όπως αναφέρονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 999/2001. Η παροχή υπηρεσιών κατακυρώθηκε στην εταιρεία Sigan Management (εφεξής «η Εταιρεία») και στις 8/12/2004 υπογράφηκε συμφωνία (προσφορά 20/2004) μεταξύ της Εταιρείας και του Διευθυντή Κτηνιατρικών Υπηρεσιών για παροχή υπηρεσιών για τη συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία και τελική διάθεση των νεκρών ζώων.

Το Μέτρο βασίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (εφεξής η «Επιτροπή»), της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (εφεξής «Συνθήκη ΕΚ») στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001 (εφεξής ο «Κανονισμός»).

(γ) Δικαιούχοι του Μέτρου

Στα πλαίσια του Μέτρου δικαιούχοι της ενίσχυσης είναι οι κτηνοτρόφοι στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία οι οποίοι θα επωφελούνται από τις δωρεάν υπηρεσίες συλλογής και καταστροφής νεκρών ζώων από την Εταιρεία.

(δ) Κριτήρια

Η συλλογή των νεκρών ζώων και υλικών ειδικού κινδύνου θα γίνεται από την Εταιρεία. Η Εταιρεία υποχρεούται να συλλέγει το νεκρό ζώο εντός 24 ωρών από την ειδοποίηση του ιδιοκτήτη του ζώου ή αντιπροσώπου του και να πάρνει δείγματα εγκεφάλου από τα νεκρά βοοειδή άνω των 24 μηνών και τα νεκρά αιγοπρόβατα άνω των 18 μηνών. Οι κτηνοτρόφοι δε θα χρεώνονται για τις υπηρεσίες συλλογής και καταστροφής των νεκρών ζώων τους.

Η πληρωμή στην Εταιρεία θα γίνεται μηνιαία από την Αρμόδια Αρχή, βάσει του ύψους του ενός δωδεκάτου του ετήσιου ποσού του συμβολαίου για τη συλλογή, απομάκρυνση και καταστροφή των νεκρών ζώων και υλικών ειδικού κινδύνου. Κάθε χρόνο, πριν από την καταβολή της τελευταίας μηνιαίας πληρωμής, θα γίνεται αναπροσαρμογή του ετήσιου ποσού συμβολαίου βάσει της μεταβολής στο κόστος καυσίμου και ακολούθως θα γίνεται η ανάλογη αναπροσαρμογή στην πληρωμή.

(ε) Διάρκεια κοινοποιηθέντος Προγράμματος

Το Πρόγραμμα τέθηκε σε ισχύ την 01/12/2006 και θα λήξει στις 30/11/2013. Η Εταιρεία οφείλει να προσφέρει υπηρεσίες σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στα έγγραφα του διαγνωσμού για χρονικό διάστημα 7 χρόνων.

(ζ) Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης

Οι επιλέξιμες δαπάνες του Μέτρου και η ένταση της ενίσχυσης έχουν ως εξής:

- Κάλυψη σε ποσοστό 100% της δαπάνης απομάκρυνσης και καταστροφής των νεκρών βοοειδών άνω των 24 μηνών. Για τα ζώα αυτά απαιτείται διενέργεια εξετάσεων για Μεταδοτικές Σπογγώδεις Εγκεφαλοπάθειες (εφεξής «ΜΣΕ»).
- Κάλυψη ποσοστού 100% του κόστους για την απομάκρυνση και καταστροφή των νεκρών ενήλικων (άνω των 18 μηνών) αιγοπρόβατων. Για τα ζώα αυτά απαιτείται η διενέργεια εξετάσεων για ΜΣΕ.
- Κάλυψη σε ποσοστό 100% της δαπάνης για την απομάκρυνση και καταστροφή νεκρών ζώων (μοσχάρια έως 24 μηνών, αιγοπρόβατα έως 18 μηνών, χοίροι, πουλερικά και κουνέλια). Η Αρμόδια Αρχή θα αυξήσει το τέλος σφαγής σε όλα τα ζώα και πουλερικά ούτως ώστε να καλυφθεί το

25% των δαπανών για την καταστροφή των εν λόγω ζώων. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς της Αρμόδιας Αρχής, το 25% του κόστους καταστροφής των νεκρών ζώων (μοσχάρια έως 24 μηνών, αιγοπρόβατα έως 18 μηνών, χοίροι, πουλερικά και κουνέλια) ανέρχεται στο ποσό των £150.829 ετησίως. Η Αρμόδια Αρχή θα καλύψει το κόστος αυτό με αύξηση κατά 25% στα υφιστάμενα τέλη σφαγής.

- Κάλυψη ποσοστού 100% του κόστους απομάκρυνσης και καταστροφής των υλικών ειδικού κινδύνου από τα σφαγεία και εργαστήρια κοπής κρέατος (σφαγειοαπορρίμματα κατηγορίας 1). Σύμφωνα με τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας 2007-2013¹ (εφεξής οι «κατευθυντήριες γραμμές») αποκλείονται οι κρατικές ενισχύσεις για τη δαπάνη διάθεσης των σφαγειοαπορρίμματων κατηγορίας 1, 2 και 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 1774/2002. Το κόστος της απομάκρυνσης και καταστροφής των υλικών ειδικού κινδύνου τα οποία περιλαμβάνονται στο σχέδιο συλλογής, μεταφοράς και καταστροφής των υλικών ειδικού κινδύνου, που είναι σφαγειοαπορρίμματα κατηγορίας 1, θα το αναλάβουν τα σφαγεία και τα εργαστήρια κοπής κρέατος. Σφαγειοαπορρίμματα κατηγορίας 2 και 3 δε θα συλλέγονται ούτε θα καταστρέφονται στο πλαίσιο του Σχεδίου αυτού.

(ζ) Προϋπολογισμός του κοινοποιηθέντος Μέτρου:

Το ετήσιο ποσό του συμβολαίου, λαμβάνοντας υπόψη τις τάσεις αύξησης του πετρελαίου, υπολογίζεται στο ποσό των 1.500.000 λιρών Κύπρου.

(η) Σώρευση

Το κοινοποιηθέν Μέτρο δεν επιτρέπει τη σώρευση πόρων με οποιαδήποτε άλλη κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ ή με χρηματοδοτικές συνεισφορές των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων αυτών που καλύπτονται από το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 88 παράγραφος 1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, ή με χρηματοδοτικές συνεισφορές της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σε σχέση με τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες.

(θ) Νομική βάση

- Άρθρο 120470.07501 του Προϋπολογισμού για το 2007 - Άλλες Δαπάνες - Συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία και τελική διάθεση Ζωικών Αποβλήτων (προσφορά 20/2004).
- Ο περί της Εφαρμογής Κοινοτικών Κανονισμών στον Τομέα της Κτηνιατρικής Νόμος του 2004 (Ν149(I)/2004).

3. Αξιολόγηση:

- Βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου, ο Έφορος αξιολογεί και εγκρίνει, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 10, τις ενισχύσεις που χορηγούνται στη Δημοκρατία, κατ' εφαρμογή των κανονισμών για την εξαίρεση ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων από την υποχρέωση κοινοποίησης που

¹ (2006/C 319/EK) Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης C 319/1 27.12.2006

προβλέπεται στο Άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ που έχουν εκδοθεί ή θα εκδοθούν από την Επιτροπή δυνάμει των άρθρων 1 και 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98 (L142/1 της Επίσημης Εφήμερίδας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 14/5/98). Επίσης, το άρθρο 10 του πιο πάνω Νόμου προνοεί ότι η Αρμόδια Αρχή, πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας έγκρισης κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 9Α (α), κοινοποιεί προσχέδιο της εν λόγω ενίσχυσης στον Έφορο σε κατάλληλο έντυπο.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, «κρατική ενίσχυση» σημαίνει κάθε μέτρο το οποίο πληροί όλα τα κριτήρια που καθορίζονται στο Άρθρο 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ.

Το Άρθρο 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ αναφέρει ότι ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν η Συνθήκη ΕΚ ορίζει άλλως.

- (γ) Το Μέτρο δεν μπορεί να θεωρηθεί κρατική ενίσχυση προς την Εταιρεία εφόσον η αμοιβή που της παρέχεται μέσω της Σύμβασης από την Αρμόδια Αρχή αντιπροσωπεύει την αξία των υπηρεσιών που προσφέρει. Δεδομένου ότι η ανάθεση της υπηρεσίας στην Εταιρεία έγινε με τη διαδικασία που προβλέπουν οι όροι και οι γενικές αρχές για τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων, διασφαλίζεται ότι η υπηρεσία θα προσφερθεί στην καλύτερη δυνατή τιμή και με τους καλύτερους δυνατούς όρους χωρίς τον κίνδυνο χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στην επιλεγείσα Εταιρεία.

Το Μέτρο προβλέπει ότι τα σφαγεία και τα εργαστήρια κοπής κρέατος δε θα είναι δικαιούχοι της ενίσχυσης εφόσον θα επωμιστούν τις δαπάνες απομάκρυνσης και καταστροφής των υλικών ειδικού κινδύνου τα οποία περιλαμβάνονται στο Μέτρο, δηλαδή τα σφαγειοαπορρίμματα κατηγορίας 1, χωρίς όμως να περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο η Αρμόδια Αρχή θα επιβάλει την πρόθεσή της αυτή. Είναι ξεκάθαρο ότι οι ενισχύσεις για την κάλυψη δαπανών απομάκρυνσης και καταστροφής σφαγειοαπορριμμάτων δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού εξάλλου, το σημείο 135 (β) των κατευθυντήριων γραμμών απαγορεύει ρητά τις ενισχύσεις για το κόστος της διάθεσης σφαγειοαπορριμμάτων. Η Αρμόδια Αρχή είναι υπεύθυνη να διασφαλίζει ότι το κάθε σφαγείο και εργαστήριο κοπής κρέατος, το οποίο επωφελείται από τις υπηρεσίες της Εταιρείας σχετικά με την απομάκρυνση και καταστροφή των σφαγειοαπορριμμάτων κατηγορίας 1, θα καταβάλλει στην Αρμόδια Αρχή ποσό το οποίο να αντιστοιχεί στο κόστος των εν λόγω υπηρεσιών τις οποίες λαμβάνει από την ημερομηνία έναρξης του Μέτρου. Ο αποκλεισμός κάθε πιθανότητας τα σφαγεία και τα εργαστήρια κοπής κρέατος να λάβουν κρατική ενίσχυση στα πλαίσια του Μέτρου αποτελεί προϋπόθεση για τη συμβατότητά του.

Όσον αφορά τις επιχειρήσεις του κτηνοτροφικού τομέα (εκτός από τα σφαγεία και τα εργαστήρια κοπής κρέατος), το Μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση, διότι ικανοποιεί σωρευτικά τα κριτήρια του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ:

- (i) Το πρώτο κριτήριο είναι κατά πόσο η κοινοποιηθείσα ενίσχυση χορηγείται άμεσα από το Δημόσιο. Στην προκειμένη περίπτωση οι κτηνοτρόφοι λαμβάνουν δωρεάν υπηρεσίες από την Εταιρεία, την αμοιβή της οποίας καταβάλλουν οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, Δημόσιο σημαίνει το Κράτος, τους Δήμους και τις Κοινότητες. Η νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αναφέρει ότι δεν πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ των περιπτώσεων στις οποίες η ενίσχυση χορηγείται απευθείας από το κράτος και των περιπτώσεων όπου η ενίσχυση χορηγείται από δημόσιους ή ιδιωτικούς οργανισμούς τους οποίους έχει ορίσει ή ιδρύσει το κράτος². Εντούτοις, για να μπορεί ένα πλεονέκτημα να χαρακτηριστεί ως ενίσχυση υπό την έννοια του Αρθρου 87, παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ, πρέπει, πρώτον, να χορηγείται άμεσα ή έμμεσα από κρατικούς πόρους και, δεύτερον, να μπορεί να καταλογιστεί στο Δημόσιο³. Το γεγονός ότι η δραστηριότητα συλλογής και καταστροφής των νεκρών ζώων από την οποία επωφελούνται οι κτηνοτρόφοι ασκείται από ιδιωτική επιχειρηση⁴ δεν μπορεί να θέσει υπό αμφισβήτηση τον ενδεχόμενο χαρακτηρισμό του Μέτρου ως κρατικής ενίσχυσης, εφόσον το καθεστώς της εν λόγω δραστηριότητας οφείλεται στις δημόσιες αρχές. Τούτο καταλογίζεται στο Δημόσιο.
- (ii) το γεγονός ότι οι κτηνοτρόφοι δε θα επιβαρύνονται οικονομικά με τις δαπάνες καταστροφής και απομάκρυνσης των νεκρών ζώων συνιστά οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο οι αποδέκτριες επιχειρήσεις δε θα είχαν λάβει υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας. Η έννοια της ενισχύσεως καλύπτει όχι μόνο θετικές παροχές, όπως είναι οι επιδοτήσεις, τα δάνεια ή η απόκτηση μεριδίων συμμετοχής στο κεφάλαιο επιχειρήσεων, αλλά και παρεμβάσεις οι οποίες, υπό διάφορες μορφές, ελαφρύνουν τις δαπάνες που κανονικά επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό μιας επιχειρήσεως και οι οποίες, ως εκ τούτου, χωρίς να αποτελούν επιδοτήσεις υπό στενή έννοια, είναι της ίδιας φύσεως και έχουν τα ίδια αποτελέσματα⁵. Στο πλαίσιο των έμμεσων πλεονεκτημάτων περιλαμβάνεται και η παράδοση αγαθών ή η παροχή υπηρεσιών με προτιμησιακούς όρους⁶. Συναφώς, η οικονομική επιβάρυνση που συνεπάγεται από την απόρριψη και καταστροφή των νεκρών ζώων πρέπει να θεωρηθεί ως κόστος συναφές με την οικονομική δραστηριότητα των κτηνοτρόφων. Η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» καθιερώνει πρωτογενή ευθύνη των παραγωγών απορριμμάτων όσον αφορά την ενδεδειγμένη φροντίδα για την αποκομιδή τους και την κάλυψη του αντίστοιχου κόστους⁶. Ως εκ τούτου η παρέμβαση των δημόσιων αρχών που αποβλέπει στην απαλλαγή των κτηνοτρόφων από την οικονομική αυτή επιβάρυνση συνιστά οικονομικό πλεονέκτημα.

² Απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 13^{ης} Μαρτίου 2001, C-379/98, Preussen Elektra, Συλλογή 2001, σ. I-2099, σκέψη 58.

³ Απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 16^{ης} Μαΐου 2002, C-482/99, Γαλλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-4397, σκέψη 68.

⁴ Απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 19^{ης} Σεπτεμβρίου 2000, C-156/98, Γερμανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-6857, σκέψη 25.

⁵ Απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 2ας Φεβρουαρίου 1988, 67/85, 68/85 και 70/85, Van der Kooy κ.λ.π. κατά Επιτροπής Συλλογή 1988, σ.219, σκέψεις 28 και 29.

⁶ Κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας 2007-2013 (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 27.12.2006, C319 σελ. 21).

- (iii) συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής κι αυτό γιατί η επιχορήγηση δε δίδεται γενικά σε όλες ανεξαρέτα τις επιχειρήσεις αλλά περιορίζεται στις επιχειρήσεις του κτηνοτροφικού τομέα·
- (iv) τέλος, επειδή το κοινοποιηθέν Πρόγραμμα επιτρέπει τη χορήγηση ενισχύσεων στις δικαιούχους επιχειρήσεις [Μέρος 2(γ) ανωτέρω] και επειδή οι ενισχύσεις αποτελούν πλεονέκτημα προς αυτές, γι' αυτό το μέτρο είναι σε θέση να νοθεύσει τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά, καθότι οι δικαιούχοι εμπλέκονται στην προσφορά εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών. Στην προκειμένη περίττωση, το γεγονός ότι το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών για τη συλλογή και απομάκρυνση νεκρών ζώων δεν επιβαρύνει τους κτηνοτρόφους έχει θετική επίπτωση στην τιμή του κρέατος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, καθιστώντας επομένως περισσότερο ανταγωνιστικά τα προϊόντα αυτά στις αγορές των κρατών μελών όπου το ίδιο αυτό κόστος επιβαρύνει κανονικά τον προϋπολογισμό των ανταγωνιστικών επιχειρηματιών⁷.
- (δ) Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου της 7^{ης} Μαΐου 1998, η Επιτροπή μπορεί, εκδίδοντας κανονισμό σύμφωνα με τη διαδικασία που θεσπίζεται στο άρθρο 8 του εν λόγω Κανονισμού και σύμφωνα με το Άρθρο 87 της Συνθήκης ΕΚ, να δηλώνει ότι οι ακόλουθες κατηγορίες ενισχύσεων συμβιβάζονται με την κοινή αγορά και δεν πρέπει να κοινοποιούνται όπως απαιτεί το Άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ:
- ενισχύσεις για:
 - (i) μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις,
 - (ii) έρευνα και ανάπτυξη,
 - (iii) προστασία του περιβάλλοντος,
 - (iv) απασχόληση, και
 - (v) κατάρτιση
 - ενισχύσεις που είναι σύμφωνες με το χάρτη που έχει εγκρίνει η Επιτροπή για κάθε κράτος μέλος όσον αφορά τη χορήγηση περιφερειακών ενισχύσεων.

Μέχρι σήμερα η Επιτροπή έχει εκδώσει έξι απαλλακτικούς κανονισμούς που αφορούν ενισχύσεις για κατάρτιση, την απασχόληση, τις εθνικές περιφερειακές ενισχύσεις, τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της παραγωγής γεωργικών προϊόντων, και τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, μεταποίηση και εμπορία προϊόντων αλιείας.

- (ε) Το κοινοποιηθέν Μέτρο βασίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Επιτροπής, της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001 (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 358 της 16/12/2006 σελ. 3). Ο Έφορος προχώρησε στην αξιολόγηση του συγκεκριμένου καθεστώτος

⁷ Απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 20^{ης} Νοεμβρίου 2003, C-126/01, GEMO.

κρατικών ενισχύσεων βάσει των διατάξεων του εν λόγω Κανονισμού για απαλλαγή από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται από το Άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ.

Σύμφωνα με το άρθρο 3(2) του Κανονισμού, τα καθεστώτα ενισχύσεων που πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Κανονισμού συμβιβάζονται με την κοινή αγορά κατά την έννοια του Άρθρου 87 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ και απαλλάσσονται της υποχρέωσης προς κοινοποίηση που προβλέπεται από το Άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ εφόσον:

- κάθε ενίσχυση που μπορεί να χορηγηθεί δυνάμει αυτού του καθεστώτος πληροί όλες τις προϋποθέσεις του Κανονισμού
- το καθεστώς περιέχει ρητή αναφορά του Κανονισμού, μνημονεύοντας τον τίτλο του και τα στοιχεία δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η αξιολόγηση του Εφόρου, η οποία ακολουθεί, εξετάζει κατά πόσο το κοινοποιηθέν Πρόγραμμα πληροί όλες τις προϋποθέσεις του Κανονισμού, οπόταν η θετική έκβαση της αξιολόγησης συνεπάγεται ικανοποίηση του άρθρου 3(2)(α) του Κανονισμού. Επιπρόσθετα το κοινοποιηθέν Πρόγραμμα περιέχει ρητή αναφορά στον Κανονισμό και συνεπώς ικανοποιείται το άρθρο 3(2)(β) του Κανονισμού.

Το άρθρο 16(δ), 16(ε) και 16(στ) του Κανονισμού καθορίζει τις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της κτηνοτροφίας που συμβιβάζονται με την κοινή αγορά κατά την έννοια του Άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης ΕΚ και απαλλάσσονται από την προβλεπόμενη στο Άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ υποχρέωση κοινοποίησης ως εξής:

- δ) ενίσχυση σε ποσοστό μέχρι 100% του κόστους απομάκρυνσης νεκρών ζώων και 75% του κόστους καταστροφής αυτών
- ε) ενίσχυση σε ποσοστό μέχρι 100% των δαπανών απομάκρυνσης και καταστροφής των πτωμάτων όταν η ενίσχυση χρηματοδοτείται μέσω τελών ή υποχρεωτικών εισφορών που προορίζονται για τη χρηματοδότηση της καταστροφής των πτωμάτων, υπό τον όρο ότι τα εν λόγω τέλη ή εισφορές περιορίζονται και επιβάλλονται απευθείας στον τομέα του κρέατος
- στ) ενίσχυση σε ποσοστό μέχρι 100% του κόστους απομάκρυνσης και καταστροφής νεκρών ζώων όταν υπάρχει υποχρέωση διενέργειας εξετάσεων για ΜΣΕ στα εν λόγω νεκρά ζώα.

Η κάλυψη 100% των δαπανών απομάκρυνσης και καταστροφής νεκρών βοοειδών άνω των 24 μηνών και των νεαρών ενηλίκων (άνω των 18 μηνών) αιγοπροβάτων με κρατική ενίσχυση είναι σύμφωνη με το άρθρο 16(στ) του Κανονισμού εφόσον για τα ζώα αυτά απαιτείται διενέργεια εξετάσεων για ΜΣΕ.

Η κάλυψη 100% των δαπανών απομάκρυνσης των μοσχαριών έως 24 μηνών, των αιγοπροβάτων έως 18 μηνών, των χοίρων, πουλερικών και κουνελιών συνάδει με τις πρόνοιες του άρθρου 16(δ) του Κανονισμού. Σημειώνεται ότι για τις εν λόγω κατηγορίες ζώων, σύμφωνα με την Αρμόδια Αρχή, δεν υπάρχει υποχρέωση για διενέργεια εξετάσεων για ΜΣΕ. Ως εκ τούτου η ένταση της ενίσχυσης για την κάλυψη των δαπανών καταστροφής τους δεν μπορεί να υπερβεί το 75%. Οι

κτηνοτρόφοι θα λαμβάνουν τις υπηρεσίες καταστροφής των νεκρών ζώων δωρεάν, αλλά, επειδή η κρατική ενίσχυση δεν μπορεί να υπερβεί το 75% των δαπανών, η Αρμόδια Αρχή θα καλύπτει το υπόλοιπο 25% των δαπανών για την καταστροφή των μοσχαριών έως 24 μηνών, των αιγοπτροβάτων έως 18 μηνών, των χοίρων, πουλερικών και κουνελιών με αύξηση του τέλους σφαγής σε όλα τα ζώα και πουλερικά.

Το άρθρο 16(ε) επιτρέπει την ενίσχυση σε ποσοστό μέχρι 100% των δαπανών απομάκρυνσης και καταστροφής των πτωμάτων, όταν η ενίσχυση χρηματοδοτείται μέσω τελών που προορίζονται για τη χρηματοδότηση της καταστροφής των πτωμάτων, υπό τον όρο ότι τα εν λόγω τέλη περιορίζονται και επιβάλλονται απευθείας στον τομέα του κρέατος. Επειδή η αύξηση στα τέλη σφαγής επιβαρύνει αποκλειστικά τους κτηνοτρόφους, κρίνεται ότι αυτή περιορίζεται και επιβάλλεται απευθείας στον τομέα του κρέατος. Η αύξηση των τελών σε ποσοστό που να καλύπτει το 25% της δαπάνης για την καταστροφή των ζώων για τα οποία δεν υφίσταται υποχρέωση διενέργειας εξετάσεων ΜΣΕ ικανοποιεί τις πρόνοιες του άρθρου 16(ε). Όπως προαναφέρθηκε, σύμφωνα με τους υπολογισμούς της Αρμόδιας Αρχής το 25% του κόστους καταστροφής των νεκρών ζώων ανέρχεται στο πιοσό των £150.829 ετησίως. Επισημαίνεται ότι λογιστικά θα πρέπει να γίνεται σαφής διαχωρισμός στο τέλος σφαγής έτσι ώστε να επιτρέπει στην Αρμόδια Αρχή να επιβεβαιώνει ότι οι εισπράξεις από το επιπρόσθετο τέλος σφαγής καλύπτουν το 25% των δαπανών για την καταστροφή των νεκρών ζώων για τα οποία δεν υπάρχει υποχρέωση διενέργειας εξετάσεων για ΜΣΕ, από την ημέρα εφαρμογής του Μέτρου.

Ως εκ τούτου το κοινοποιηθέν Μέτρο ικανοποιεί τις πρόνοιες του άρθρου 16(δ), 16(ε) και 16(στ).

Υπογραμμίζεται ότι η εφαρμογή του Μέτρου από την 01/12/2006 παραβιάζει την προβλεπόμενη στο Άρθρο 88(3) της Συνθήκης (ΕΚ) υποχρέωση κοινοποίησης. Παρά ταύτα, το άρθρο 23(2) του Κανονισμού αναφέρει ότι τα καθεστώτα ενισχύσεων που εφαρμόζονται πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του Κανονισμού, δηλαδή την 01/01/2007, καθώς και οι ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει των καθεστώτων χωρίς έγκριση της Επιτροπής και κατά παράβαση της προβλεπόμενης στο Άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ υποχρέωσης κοινοποίησης, συμβιβάζονται με την κοινή αγορά κατά την έννοια του Άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης ΕΚ και απαλλάσσονται, εφόσον πληρούν τους όρους του άρθρου 3 του Κανονισμού, εκτός από τις απαιτήσεις της παραγράφου 1 και της παραγράφου 2 στοιχεία β) και γ) του ίδιου άρθρου περί ρητής παραπομπής στον Κανονισμό και περί υποβολής των συνοπτικών στοιχείων που προβλέπονται στο άρθρο 20 παράγραφος 1 πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης. Το κοινοποιηθέν Μέτρο, εφόσον πληροί τους λοιπούς όρους που θέτει ο Κανονισμός, πλην του όρου περί υποβολής των συνοπτικών στοιχείων πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης, συμβιβάζεται με την κοινή αγορά κατά την έννοια του Άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης ΕΚ και απαλλάσσεται με βάση τον Κανονισμό.

Ο Κανονισμός εφαρμόζεται αποκλειστικά στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις όπως ορίζονται στη σύσταση 2003/361/ΕΚ, της 6^{ης} Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων. Ως εκ τούτου για σκοπούς του κοινοποιηθέντος Προγράμματος, ως «μικρομεσαίες επιχειρήσεις» θα νοούνται οι επιχειρήσεις που ικανοποιούν τα κριτήρια της εν λόγω σύστασης. Νοείται ότι το κοινοποιηθέν Σχέδιο υιοθετεί την εν λόγω σύσταση επιπρόσθετα, η

Αρμόδια Αρχή είναι υπεύθυνη για την τήρηση στοιχείων για το μικρομεσαίο χαρακτήρα των δικαιούχων επιχειρήσεων.

Το κοινοποιηθέν Μέτρο δεν επιτρέπει τη σώρευση πόρων με οποιαδήποτε άλλη κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ ή με χρηματοδοτικές συνεισφορές των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων αυτών που καλύπτονται από το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 88 παράγραφος 1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, ή με χρηματοδοτικές συνεισφορές της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σε σχέση με τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες και ως εκ τούτου ικανοποιεί τις πρόνοιες του άρθρου 19 του Κανονισμού όσον αφορά τη σώρευση.

Όπως έχει αναφερθεί, το κοινοποιηθέν μέτρο τέθηκε σε εφαρμογή την 01/12/2006 κατά παράβαση του άρθρου 10 (3) του Νόμου το οποίο προβλέπει ότι κανένα προσχέδιο κρατικής ενίσχυσης δεν τίθεται σε ισχύ στη Δημοκρατία, εκτός αν έχει προηγουμένως εγκριθεί από τον Έφορο. Το άρθρο 18(α) του Νόμου προνοεί ότι σε περίπτωση που προσχέδιο κρατικής ενίσχυσης τεθεί σε ισχύ στη Δημοκρατία χωρίς την έγκρισή του, ο Έφορος, αφού ακούσει πρώτα τα ενδιαφερόμενα μέρη, και λάβει υπόψη τη φύση και τη βαρύτητα της παράβασης, ανάλογα με την περίπτωση, δύναται με δεόντως αιτιολογημένη απόφασή του να διατάξει το δικαιούχο του προσχεδίου κρατικής ενίσχυσης να επιστρέψει οποιοδήποτε ποσό έχει λάβει καταβάλλοντας και το νόμιμο τόκο. Αξιολογώντας όλα τα δεδομένα της συγκεκριμένης παράβασης, ο Έφορος αποφάσισε να μη διατάξει την ανάκτηση οποιουδήποτε ποσού από τους δικαιούχους, λαμβάνοντας υπόψη ότι το Μέτρο είναι συμβατό με τον Κανονισμό.

Με βάση τους Κανονισμούς 994/98 του Συμβουλίου της 7ης Μαΐου 1998, και 1857/2006 της Επιτροπής, της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006, κρίνεται πως το κοινοποιηθέν Μέτρο συμβιβάζεται με την κοινή αγορά κατά την έννοια του Άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης ΕΚ και ως εκ τούτου μπορεί να εγκριθεί.

4. Απόφαση:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΩΣ ΕΞΗΣ:

- A. Το κοινοποιηθέν Πρόγραμμα ενισχύσεων με τίτλο «Σχέδιο Συλλογής, Μεταφοράς και Επεξεργασίας Ζωικών Αποβλήτων από την εταιρεία Sigan Management» δε συνιστά κρατική ενίσχυση προς την Εταιρεία Sigan Management καθώς δεν πληροί σωρευτικά όλες τις προϋποθέσεις του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ.
- B. Οποιαδήποτε παραχώρηση κρατικής ενίσχυσης προς τα σφαγεία και τα εργαστήρια κοπής κρέατος για το κόστος απομάκρυνσης και καταστροφής σφαγειοαπορριμάτων, στα πλαίσια του κοινοποιηθέντος Προγράμματος, απαγορεύεται. Η Αρμόδια Αρχή είναι υπεύθυνη να εξασφαλίζει ότι το κάθε σφαγείο και εργαστήριο κοπής κρέατος που επωφελείται από τις υπηρεσίες της Εταιρείας επωμίζεται το ίδιο τις εν λόγω δαπάνες και καταβάλλει το αντίστοιχο ποσό στην Αρμόδια Αρχή, από την ημερομηνία έναρξης του Μέτρου.

- Γ. Το κοινοποιηθέν Πρόγραμμα πληροί σωρευτικά όλες τις προϋποθέσεις του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ και ως εκ τούτου συνιστά κρατική ενίσχυση ως προς τις επιχειρήσεις του κτηνοτροφικού τομέα.
- Δ. Το κοινοποιηθέν Μέτρο είναι συμβατό με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Επιτροπής, της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001, και εγκρίνεται από τον Έφορο βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου.
- Ε. Επισημαίνεται ότι λογιστικά θα πρέπει να γίνεται σαφής διαχωρισμός στο τέλος σφαγής έτσι ώστε να επιτρέπει στην Αρμόδια Αρχή να επιβεβαιώνει ότι οι εισπράξεις από το επιπρόσθετο τέλος σφαγής καλύπτουν το 25% των δαπανών για την καταστροφή των νεκρών ζώων για τα οποία δεν υπάρχει υποχρέωση διενέργειας εξετάσεων για ΜΣΕ, από την ημέρα εφαρμογής του Μέτρου.
- Στ. Για σκοπούς του κοινοποιηθέντος Προγράμματος, ως «μικρομεσαίες επιχειρήσεις» θα νοούνται οι επιχειρήσεις που ικανοποιούν τα κριτήρια της σύστασης 2003/361/ΕΚ, της 6^{ης} Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων. Νοείται ότι το κοινοποιηθέν Σχέδιο υιοθετεί την εν λόγω σύσταση επιπρόσθετα η Αρμόδια Αρχή είναι υπεύθυνη για την τήρηση στοιχείων για το μικρομεσαίο χαρακτήρα των δικαιούχων επιχειρήσεων.
- Ζ. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

(Χρίστος Ανδρέου)
Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων

Λευκωσία, 8 Φεβρουαρίου 2007.

Ε.Ε.Κ.Ε. 25.06.002.263(670.2.1.23.7.1.12)